

Διαμορφώνοντας πόλεις για καλύτερη ποιότητα ζωής – Ενθάρρυνση συνεργασίας μέσω Ζωντανών Εργαστηρίων

Μέρος 4: ΕΣΤΙΑΣΤΕ

Σύνοψη

Δεν μπορούν όλα τα «όνειρα», που προσδιορίστηκαν στην προηγούμενη διδακτική ενότητα, να αποτελέσουν τη θεματική του Ζωντανού σας Εργαστηρίου. Πρέπει να εστιάσετε σε κάποιο από αυτά, ώστε να οργανώσετε καλύτερα τη δουλειά σας και να πετύχετε γρήγορα και αξιόλογα αποτελέσματα. Συνεπώς, ο στόχος της φάσης ΕΣΤΙΑΣΤΕ είναι να προσδιορίσετε μία συγκεκριμένη πρόκληση καθώς και να θέσετε όρια στο Ζωντανό σας Εργαστήριο.

Σε αυτή τη διδακτική ενότητα θα μάθετε επίσης πώς να αναγνωρίζετε και να επιλέγετε σημαντικά άτομα και παράγοντες που υποστηρίζουν τη δουλειά σας και από τους οποίους θα λάβετε πολύτιμη έμπνευση σχετικά με το πώς να δημιουργήσετε ένα φυσικό χώρο για το εργαστήριό σας.

Στόχος

Αφού ολοκληρώσετε αυτή την ενότητα, θα είστε σε θέση να...

- εστιάζετε σε σημαντικά ζητήματα του Ζωντανού σας Εργαστηρίου
- θέτετε όρια
- δουλεύετε με το εργαλείο 'Καμβάς Επιχειρηματικού Μοντέλου'
- αναγνωρίζετε φορείς και επενδυτές
- προσδιορίζετε τις πιο σημαντικές οργανωτικές πτυχές και τις δυνατότητες χρηματοδότησης για το εργαστήριό σας

1. Εστιάζοντας και θέτοντας τα όρια

Μεταξύ πολλών ιδεών που γεννήθηκαν στη διδακτική ενότητα ΟΝΕΙΡΕΥΤΕΙΤΕ, τώρα πρέπει να επιλέξετε ένα θέμα πάνω στο οποίο θα δουλέψετε μέσα στο Ζωντανό σας Εργαστήριο. Περιορίζοντας την πρόκλησή σας, μπορεί να προκύψουν περισσότερες και καλύτερες ιδέες και λύσεις για το πρόβλημά σας. Μπορείτε να εστιάσετε σε ζητήματα (νερό, ενέργεια, κινητικότητα, απόβλητα, κλπ.) ή/και σε περιοχές (ολόκληρη η πόλη, συγκεκριμένη γειτονιά).

Εικόνα 1: Δικαιώματα φωτογραφίας: Nikolaus Kurnik

Καθώς **περιορίζετε το περιεχόμενο του Ζωντανού σας Εργαστηρίου** εξετάστε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποια είναι η εστία του Ζωντανού Εργαστηρίου σας;
 - Π.χ.: το Εργαστήριο Ενέργειας, το Εργαστήριο Νερού, το Εργαστήριο Κοινωνικής Καινοτομίας, κλπ.
 - Εργαστήριο 'Έξυπνης Πόλης' (περιλαμβάνει όλα τα θέματα)
- Η πρόκλησή σας σχετίζεται με έναν συγκεκριμένο τομέα ή εμπλέκονται διαφορετικοί τομείς;
- Ποια είναι τα πιθανά πλεονεκτήματα της εμπλοκής διαφορετικών τομέων; Πώς οι διαφορετικοί τομείς μπορούν να ωφεληθούν ο ένας από τον άλλον;

Καθώς **θέτετε τα όρια του Ζωντανού σας Εργαστηρίου** πρέπει να λάβετε υπόψη σας τις παρακάτω παραμέτρους:

- Πρόκειται να εστιάσετε σε ένα συγκεκριμένο θέμα ή λύση ή σε ένα ευρύτερο σύνολο θεμάτων;
- Θα εστιάσετε σε μια ειδική περιοχή, γειτονιά ή θα λάβετε υπόψη σας την πόλη ως σύνολο;
- Παραδείγματα: λύσεις 'έξυπνης' κινητικότητας για μια συγκεκριμένη ομάδα πολιτών (αναπηρικό αμαξίδιο), 'έξυπνα' και βιώσιμα κτήρια, 'έξυπνα' συστήματα ενέργειας για τη γειτονιά σας, το σύστημα συλλογής αποβλήτων για την πόλη σας, κλπ.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Επιλέξτε μια πρόκληση για την πόλη σας ως σημείο αναφοράς καθ' όλη τη διάρκεια της περιήγησής σας στον Οδηγό και περιγράψτε τη σύντομα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα παραδείγματα της Ενότητας ΟΝΕΙΡΕΥΤΕΙΤΕ στο σχετικό σημείο με τον τίτλο *Καθορίζοντας το σημείο εκκίνησης και τις προκλήσεις* ή να αναφερθείτε σε μια άλλη πρόκληση.

Στη συνέχεια απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις: Γιατί επιλέξατε αυτήν την πρόκληση; Σε ποια σημαντικά προβλήματα που επιζητούν παρέμβαση αναφέρεται;

ΒΟΗΘΕΙΑ: Πολλά υποσχόμενες πρωτοβουλίες

Υπάρχουν διαφορετικές πρωτοβουλίες και έργα ήδη εν εξελίξει στην πόλη σας. Σκεφτείτε έργα που εκτελούνται από τις τοπικές κυβερνήσεις, από επιχειρήσεις, από ερευνητικούς οργανισμούς, από απλούς πολίτες - μέλη μιας τοπικής ομάδας ή τις μικρής κλίμακας κινήσεις μιας κοινότητας.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Υπάρχουν έργα που ήδη συμβαίνουν στην πόλη σας και αντιμετωπίζουν την πρόκλησή που έχετε επιλέξει;

Κάντε μια έρευνα στο διαδίκτυο και καταγράψτε μέχρι 5 διαφορετικά έργα!

Έργο 1: ...

Έργο 2: ...

Έργο 3: ...

Έργο 4: ...

Έργο 5: ...

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Εργαλείο: Καμβάς Επιχειρηματικού Μοντέλου (Business model canvas)

Ο Καμβάς Επιχειρηματικού Μοντέλου είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για να ορίσει την εστία του Ζωντανού σας Εργαστηρίου. Σε αυτή τη διδακτική ενότητα θα χρησιμοποιήσετε την προσαρμοσμένη εκδοχή του Επιχειρηματικού Μοντέλου ¹. Κοιτάξτε, τώρα, το μοντέλο και διαβάστε τους βασικούς ορισμούς παρακάτω.

Βασικοί εταίροι	Βασικές δραστηριότητες	Πρόταση αξίας - Αποστολή -Κυρίως Πρόγραμμα - Brand	Σχέσεις	Τελικοί ωφελούμενοι
	Βασικοί Πόροι		Μέθοδοι υλοποίησης προγράμματος	
Δαπάνες		Έσοδα		

Εικόνα 2: Καμβάς Επιχειρηματικού Μοντέλου. Πηγή: Sanderse 2014: 4

Βασικοί ορισμοί των κελιών του ΚΕΜ προσαρμοσμένοι για Ζωντανά Εργαστήρια (εν συντομία: Εργαστήριο)

Επιχειρηματικό μοντέλο	Ένα επιχειρηματικό μοντέλο περιγράφει το πλαίσιο μέσω του οποίου ένα Εργαστήριο δημιουργεί, δίνει λύσεις και συγκεντρώνει αξία.
Όραμα	Ένα όραμα περιγράφει τι θέλει να πετύχει ένα Εργαστήριο. Είναι μια πηγή έμπνευσης για μελλοντική δουλειά. Ένα παράδειγμα οράματος θα μπορούσε να είναι «Ας εξελιχθούμε σε μια βιώσιμη πόλη».
Βασικοί εταίροι	Το δίκτυο των συμφωνιών συνεργασίας με άλλους ανθρώπους ή οργανισμούς, απαραίτητο για την αποτελεσματική διανομή του έργου του Εργαστηρίου.
Βασικές δραστηριότητες	Οι κύριες δράσεις που πρέπει να πραγματοποιήσει ένα Εργαστήριο ούτως ώστε να δημιουργήσει την πρόταση αξίας του.

¹ Sanderse, J. (2014): The Business Model Canvas of NGOs. Ανάκληση από https://www.academia.edu/6935967/The_business_model_canvas_of_NGOs_The_business_model_canvas_of_NGOs_door_Judith_Sanderse

Βασικοί Πόροι	Το φυσικό, οικονομικό, πνευματικό ή ανθρώπινο δυναμικό απαιτούμενα για το επιχειρηματικό μοντέλο.
Πρόταση Αξίας	Η αποστολή του Εργαστηρίου και το καθορισμένο πρόγραμμα έργου.
Αποστολή	Η αποστολή ορίζει το θεμελιώδη σκοπό του Εργαστηρίου, περιγράφοντας γιατί υπάρχει και τι κάνει προκειμένου να πετύχει το όραμά του. Παράδειγμα: «Δημιουργώντας αειφόρο ενέργεια και συστήματα μεταφορών για την πόλη σας».
Σχέσεις	Το είδος σχέσης που ένα Εργαστήριο έχει ή θέλει να δημιουργήσει με βασικούς ωφελούμενους ή χορηγούς/υποστηρικτές.
Μέθοδοι παράδοσης προγράμματος	Οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί ένα Εργαστήριο για να επιτύχει την αποστολή ή το πρόγραμμα δραστηριοτήτων του.
Τελικοί Ωφελούμενοι	Η ομάδα-στόχος στην οποία απευθύνεται το Εργαστήριο, προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα / η αποστολή του.
Έσοδα	Πηγές εσόδων. Αυτό θα μπορούσε να είναι δωρεές, εμπορεύματα/πωλήσεις, επενδύσεις ή άλλες ροές εισοδήματος διαθέσιμες για να δουλέψει ένα Εργαστήριο πάνω στην πρόταση αξίας του.
Δαπάνες	Το σύνολο των εξόδων του Εργαστηρίου για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του.

Εικόνα 3

ΑΣΚΗΣΗ 3

Ορίστε το περιεχόμενο του Ζωντανού σας Εργαστηρίου με τη βοήθεια του Επιχειρηματικού Μοντέλου Καμβάς! Ορίστε τα παρακάτω στοιχεία και τοποθετήστε τα στον Καμβά με μορφή λίστας κουκίδων (bulleted list):

- **Πρόταση αξίας:** Με βάση το όραμά σας, ποια είναι η αποστολή και τα κύρια προγράμματά σας;
- **Βασικές δραστηριότητες:** Σε ποιες δραστηριότητες θα εστιάζει το Ζωντανό σας Εργαστήριο;
- Ποιες **Μεθόδους παράδοσης προγράμματος** θα χρησιμοποιήσετε;

Βασικοί εταίροι	Βασικές δραστηριότητες	Πρόταση αξίας - Αποστολή -Κυρίως Πρόγραμμα - Brand	Σχέσεις	Τελικοί ωφελούμενοι
	Βασικοί πόροι		Μέθοδοι υλοποίησης προγράμματος	
Δαπάνες		Εισόδημα		

Εικόνα 4: Η έκδοση του Business Model Canvas που υιοθετήθηκε. Πηγή: Sanderse 2014:4

2. Φορείς και Ενδιαφερόμενα μέρη: Η κοινότητα του Ζωντανού Εργαστηρίου

ΣΚΕΦΘΕΙΤΕ!

Ποιες είναι οι σημαντικότερες ομάδες ατόμων και παραγόντων που εμπλέκονται στην ανάπτυξη της πόλης;

Γιατί πιστεύετε πως μια συνεργασία ατόμων και παραγόντων από διαφορετικούς τομείς θα ήταν σημαντική για τη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού;

Εικόνα 5: Διαφορετικοί επενδυτές εργάζονται μαζί για να αντιμετωπίσουν μια πρόκληση στην πόλη του Graz. Δικαιώματα Φωτογραφίας: Εργαστήριο της πόλης του Graz

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟ ΜΕΡΟΣ² είναι ένας άνθρωπος ή ένας οργανισμός που μπορεί να επηρεάσει ή που επηρεάζεται από μια στρατηγική ή ένα έργο. Στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη της πόλης οι βασικοί επενδυτές είναι τοπικοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι, φορείς χάραξης πολιτικής, υπεύθυνοι ανάπτυξης της πόλης, επενδυτές, επιχειρηματίες, πολίτες, ΜΚΟ, πολιτιστικοί σύλλογοι και άλλοι.

Η αποτελεσματική ανάμιξη ενδιαφερόμενων μερών αποτελεί αναγκαία συνθήκη για αποδοτική δουλειά στο Ζωντανό σας Εργαστήριο. Η επιτυχής εμπλοκή τους προϋποθέτει τη δέσμευση να εμπλακείτε κι εσείς ενεργά με αυτούς, να χτίσετε μια σχέση και να ανταποκριθείτε στις ανάγκες και τις ανησυχίες τους.

² Nutt, P., Backoff, R. (1992) *Strategic Management of Public and Third Sector Organizations: A Handbook for Leaders*. San Francisco: Jossey-Bass, σελίδα 439.

Η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών προσφέρει στις πόλεις πολλά βασικά οφέλη:

- Αποφάσεις που λαμβάνονται με τη συμβολή τους βασίζονται σε ευρύτερο γνωστικό πεδίο
- Η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών από ένα πρώιμο στάδιο μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα, την αποδοχή και την αποτελεσματικότητα έργων και προτάσεων
- Συζητήσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να αναδείξουν περαιτέρω ευκαιρίες για συνεργασία και ανάληψη έργων από κοινού
- Η συνεργασία μαζί τους μπορεί να εξασφαλίσει μακροπρόθεσμη στήριξη στρατηγικών και δράσεων στην πόλη
- Η συμμετοχική διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι πιο διαφανής³

Οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να είναι χρήσιμες όσο αναπτύσσετε το Ζωντανό σας Εργαστήριο:

- Ποιον πρέπει να εμπλέξω; Ποιος μπορεί να υποστηρίξει την ιδέα μου;
- Ποιοι είναι οι κινητήριοι οργανισμοί/παράγοντες αλλαγής στην πόλη/γειτονιά μου;
- Ποιος μπορεί να βοηθήσει να βρεθεί προϋπολογισμός, κονδύλια, υποστήριξη στη διαχείριση;
- Πώς και τι πρέπει να ανακοινώσω σε ποιους (πυρήνας της κοινότητας) και στους εκτός κοινότητας;

ΑΣΚΗΣΗ 4

Αναγνωρίστε τους πιο σημαντικούς δυνάμει ενδιαφερόμενους για να εμπλακούν στην αντιμετώπιση της πρόκλησης στην πόλη σας. Σε αυτή την άσκηση θα χρησιμοποιήσετε την τεχνική **Χαρτογράφησης Ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholder Mapping technique)**. Εξετάστε τα ακόλουθα βήματα:

1. Σ' ένα φύλλο χαρτί Αο, σχεδιάστε έναν πίνακα.

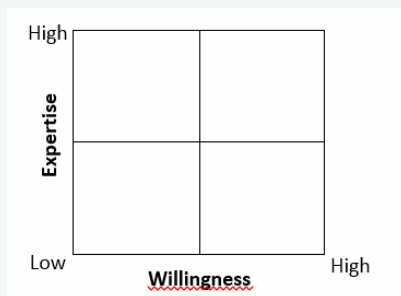
	Τεχνογνωσί	Προθυμία	Αξία		
Ενδιαφερόμενα μέρη:	Συμβολή	Αξιοπιστία	Προθυμία εμπλοκής	Επιρροή	Ανάγκη ανάμιξης
Ενδιαφερόμενος Α					
Ενδιαφερόμενος Β					
...					

³ Strategies Towards Energy Performance and Urban Planning (STEP UP) Project. Ανάκληση από <http://www.stepupsmartcities.eu>

2. Αφεθείτε σε καταιγισμό ιδεών πάνω από έναν κατάλογο ενδιαφερόμενων, συμπεριλαμβανομένων όλων όσων έχουν κάποιο συμφέρον από τους στόχους σας σήμερα και όσων ίσως έχουν αύριο. Γίνετε συγκεκριμένοι ονοματίζοντας αληθινούς οργανισμούς, εταιρείες, κλπ.

3. Αξιολογήστε τους, σύμφωνα με το επίπεδο κάθε ιδιότητάς τους ανά στήλη: Υψηλό, μέσο, χαμηλό.

4. Σ' ένα φύλλο χαρτί Αο, σχεδιάστε ένα πλέγμα και τοποθετήστε τους σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησής σας.

Υλικά:

2 x φύλλα χαρτί Αο, μαρκαδόροι, κάποια στυλό

3. Το Ζωντανό Εργαστήριο ως φυσικός χώρος

Τα Ζωντανά Εργαστήρια μπορούν να οριστούν ως «φυσικές περιοχές ή εικονικές πραγματικότητες ή διαδραστικοί χώροι στους οποίους διαφορετικοί ενδιαφερόμενοι συνεργάζονται για δημιουργία, προτυποποίηση, επικύρωση και έλεγχο ιδεών σε συνθήκες πραγματικής ζωής»⁴. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα Ζωντανών Εργαστηρίων στην Ευρώπη – αρκετά σχετικά βίντεο βρίσκονται στο τέλος αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος. Σε αυτό το μέρος της διδακτικής ενότητας θα επικεντρωθείτε στο να στήσετε ένα Ζωντανό Εργαστήριο, υπό την έννοια του φυσικού χώρου. Εδώ βρίσκονται κάποιες βασικές παράμετροι που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- **Ποιες είναι οι απαιτήσεις αναφορικά με το φυσικό χώρο;**
 - Εμφανής θέση;
 - Θα πρέπει οι πολίτες να μπορούν, έτσι απλά, να εισέλθουν;
 - Θα πρέπει να μπορούν να δουλεύουν εκεί μαθητές;
 - Θα πρέπει το εργαστήριο να βρίσκεται κοντά στο κέντρο της πόλης ή στη γειτονιά/τομέα της πόλης τον οποίο αφορά;
 - Κοντά σε άλλες εταιρείες, πανεπιστήμια, δημαρχείο;

⁴ Leminen, S. (2013). Coordination and Participation in Living Lab Networks, *Technology Innovation Management Review*, σελίδα 7

- **Ποιες είναι οι απαιτήσεις για:**
 - χώρους γραφείων
 - κοινόχρηστους χώρους εργασίας
 - δημιουργικούς χώρους, όπως περιβάλλοντα προτυποποίησης, κατασκευής μακέτας, εργαστήρια διάφορων κατασκευών⁵
 - χώρους σεμιναρίων
 - εκθέσεις και χώρους διαλέξεων
- Υπάρχουν κάποια **εργαλεία ή μηχανήματα** που ίσως χρειαστείτε;
- Υπάρχουν κάποιες **άλλες τοπικές πρωτοβουλίες/εργαστήρια** με τα οποία μπορείτε να συνεργαστείτε;

4. Το Ζωντανό Εργαστήριο ως μαθησιακό περιβάλλον

Η δημιουργία ενός μαθησιακού και συνεργατικού περιβάλλοντος είναι παράμετρος ζωτικής σημασίας για το Ζωντανό Εργαστήριο. Παρακάτω θα βρείτε ένα σύνολο από αρχές σχεδιασμού που θα σας βοηθήσουν να σχεδιάσετε το Εργαστήριό σας σε μορφή μαθησιακού περιβάλλοντος.

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Αρχές σχεδιασμού για τη δημιουργία ενός Ζωντανού Εργαστηρίου σε μορφή μαθησιακού περιβάλλοντος

Οι ακόλουθες οργανωτικές και μαθησιακές αρχές μπορούν να εφαρμοστούν όσο σχεδιάζετε το φυσικό και το χώρο ψηφιακής προσομοίωσης (virtual space) του εργαστηρίου σας. (Πηγή: Hanze University of Applied Science – Guidelines Innovation Labs (στην Ολλανδική) 2015)

1. Δημιουργείτε ένα αυθεντικό εργασιακό περιβάλλον

Το Εργαστήριο (πλαίσιο, καθήκοντα και δραστηριότητες, ρόλοι και επικοινωνία) αντιπροσωπεύει την πρακτική εφαρμογή στην πόλη σας και έχει μια επαγγελματική εργασιακή κουλτούρα και οργάνωση.

2. Σχηματίστε μια κοινότητα μάθησης

Κάθε συμμετέχων θεωρείται μέρος της κοινότητας του εργαστηρίου. Καθένας μαθαίνει με το δικό του ρυθμό.

3. Επωφεληθείτε από τη διαφορετικότητα

Η διαφορετικότητα είναι ευπρόσδεκτη και εκτιμάται ιδιαιτέρως. Χρησιμοποιείται στο μέγιστο βαθμό, όταν πρόκειται για ομαδική εργασία ή εκτέλεση έργου, τόσο σε επίπεδο οργάνωσης, όσο και εντός των εξωτερικών δικτύων.

⁵ Παράδειγμα Εργαστηρίου Κατασκευών (FabLab):
<https://www.youtube.com/watch?v=EAH5gJ3zbcM&feature=youtu.be>

4. Ενσωματώστε μάθηση και εργασία

Η οργανωτική δομή του εργαστηρίου υποστηρίζει τη διαδικασία της εργασίας, τη δημιουργία γνώσης και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε όλα τα επίπεδα (προσωπικό, ομάδας, οργάνωσης, κοινωνίας).

5. Διευκολύνετε την πρακτική του προβληματισμού

Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν όταν προβληματίζονται σχετικά με τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν και τις εμπειρίες που αποκομίζουν μέσα στο εργαστήριο, σε ατομικό, ομαδικό ή και επίπεδο οργανισμού.

6. Ενσωματώστε το εργαστήριο στο περιβάλλον του

Το εργαστήριο είναι καλά ενσωματωμένο στο συγκεκριμένο περιβάλλον του (οργανώσεις-εταίροι και άλλοι σημαντικοί επενδυτές).

5. Οργάνωση και χρηματοδότηση

Στην αρχική του φάση, το Ζωντανό Εργαστήριο συχνά δημιουργείται από μια ανεπίσημη ομάδα ενθουσιωδών ανθρώπων που έχουν ενώσει τις δυνάμεις τους προκειμένου να επιφέρουν αλλαγή στην πόλη τους. Σε κάποια στιγμή πρέπει να ληφθεί μια απόφαση σχετικά με το αν το εργαστήριο θα πρέπει να αποκτήσει νομική υπόσταση ή όχι.

Υπάρχουν πολλές διαφορετικές οργανωτικές λύσεις για να δώσετε στο Ζωντανό σας Εργαστήριο νομική υπόσταση. Θα μπορούσατε, για παράδειγμα, να δημιουργήσετε μια ανεξάρτητη εταιρεία, ίδρυμα ή ένωση ή να συνδεθείτε με ένα παράρτημα μιας υπάρχουσας κυβερνητικής ή μη κυβερνητικής οργάνωσης ή μιας εμπορικής οντότητας.

Εάν σκέφτεστε να δώσετε νομική υπόσταση στο Ζωντανό σας Εργαστήριο, πρέπει να εξετάσετε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Σε ποιον ανήκει το Ζωντανό Εργαστήριο; Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την ιδιοκτησία;
- Πόσο ανεξάρτητος/η θέλετε να είστε;
- Θα ήταν ωφέλιμο να αποτελούσατε μέρος ενός μεγαλύτερου οργανισμού; Ποια είναι τα σημαντικότερα οφέλη και μειονεκτήματα;

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις πιο σημαντικές οργανωτικές και χρηματοδοτικές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ζωντανού σας Εργαστηρίου.

Νομικά ζητήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Έχει το Εργαστήριο κάποιες ευθύνες; • Μπορεί το Εργαστήριο να είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση των έργων του (νομικό καθεστώς); • Μπορεί το Εργαστήριο να έχει υπαλλήλους και να πληρώνει μισθούς;
Χρήματα/προϋπολογισμός	<p>Τι χρήματα εισέρχονται;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιο είναι το επιχειρηματικό μοντέλο του Εργαστηρίου; (όλα δωρεάν, όλα επί πληρωμή, κάποια πράγματα δωρεάν, για να προσελκύσει κόσμο) • Τι είδους χρηματοδότηση μπορώ να βρω για τα έργα μου και που πρέπει να ψάξω γι' αυτήν; <p>Ποιες δαπάνες εξέρχονται;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιος πληρώνει τους μισθούς των υπαλλήλων; • Τι προϋπολογισμό χρειάζομαι για έργα;
Κίνδυνοι	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι είναι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τη λειτουργία του Εργαστηρίου; • Ποιος μπορεί να εναντιωθεί στο Εργαστήριο; (ανταγωνιστές, παρεμφερείς πρωτοβουλίες, κλπ.)
Συγχρονισμός/σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι η ημέρα έναρξης λειτουργίας του Εργαστηρίου; • Ποια είναι η ημέρα λήξης λειτουργίας του Εργαστηρίου; • Είναι ένα έργο (με ξεκάθαρη αρχή και τέλος) ή ένα πρόγραμμα (μακροπρόθεσμη προοπτική που περιλαμβάνει μικρότερα έργα);

Σχήμα 1

Η **χρηματοδότηση** είναι μια σημαντική παράμετρος, όταν πρόκειται για την πραγματοποίηση των έργων σας. Υπάρχουν αρκετές υπηρεσίες και προγράμματα χρηματοδότησης σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο (Ευρωπαϊκή Ένωση) που παρέχουν πηγές χρηματοδότησης για κάποιο έργο σχετικό με 'Εξυπνες Πόλεις'.

Στους παρακάτω συνδέσμους μπορείτε να βρείτε χρήσιμες πληροφορίες και εργαλεία που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να αιτηθείτε χρηματοδότηση:

1. EU funding mechanisms for Smart Cities, σελίδες 13-17 (Συνιστάται!!! 😊)
<https://eu-smartcities.eu/sites/all/files/Guideline-Using%20EU%20ofundings%20mechanism%20for%20smart%20cities.pdf>
2. Η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες
<http://ec.europa.eu/eip/smartcities/>
3. «ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020» για την Έρευνα και την Καινοτομία
<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>

Πολλές μικρής κλίμακας παρεμβάσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο τοπικό επίπεδο. Υπάρχει πάντα η δυνατότητα να προτείνεται την ιδέα σας για χρηματοδότηση στις τοπικές αρχές. Αυτό θα μπορούσε για παράδειγμα να εμπλέξει κάποιον φορέα ή υπηρεσία αρμόδιο/α για θέματα περιβάλλοντος, ενώ σε κάθε περίπτωση η προτεινόμενη ιδέα θα πρέπει να είναι καινοτόμα, «έξυπνη» και βιώσιμη την ίδια στιγμή. Η ιδέα σας θα μπορούσε επίσης να συνδεθεί με υφιστάμενες δράσεις που ήδη υλοποιούνται, ή να υλοποιηθεί σε συνεργασία με κάποια άλλη κοινότητα, ομάδα δράσης, ή και δήμο στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΑΣΚΗΣΗ 5

Αυτή η άσκηση θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε έναν χάρτη με τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης για τα έργα εντός του εργαστηρίου σας.

Εντοπίστε ευκαιρίες χρηματοδότησης για το Ζωντανό σας Εργαστήριο συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα!

Ακολουθήστε τις παρακάτω κατευθυντήριες:

- **Πιθανή Πηγή:** θα πρέπει να κάνετε μνεία σε τουλάχιστον 1 πηγή ή πρόγραμμα που να αφορά τις 'Έξυπνες Πόλεις' (παράδειγμα: Horizon 2020). Εκτελέστε την άσκηση αυτή για κάθε επίπεδο.
- **Έννοια της 'Έξυπνης Πόλης':** περιγράψτε εν συντομία σε ποιο βαθμό οι πτυχές της 'Έξυπνης Πόλης' λαμβάνονται υπόψη στην ταυτοποιημένη πηγή ή το πρόγραμμα χρηματοδότησης (παράδειγμα: ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια). Εκτελέστε την άσκηση αυτή για κάθε επίπεδο.
- **Δυνατότητα αξιοποίησης της πηγής:** Γράψτε ΝΑΙ ή ΟΧΙ ανάλογα με το αν η ταυτοποιημένη πηγή ανταποκρίνεται στην πρόκληση του Ζωντανού σας Εργαστηρίου.

Εδαφικό / Οργανωτικό Επίπεδο της πηγής	Πιθανή Πηγή	Έννοια της 'Έξυπνης Πόλης'	Δυνατότητα αξιοποίησης της πηγής
Ευρωπαϊκή			
Εθνική			
Περιφερειακή			
Τοπική			
Άλλη (ιδρύματα / τράπεζες / κλπ.)			

Ο ευκολότερος τρόπος να προχωρήσετε είναι να συνδεθείτε στο διαδίκτυο και...

1. να ελέγξετε τα προγράμματα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (χρησιμοποιήστε τους υπερσυνδέσμους που παρατίθενται παραπάνω)
2. να ελέγξετε κυβερνητικούς ιστότοπους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που ασχολούνται με ζητήματα σχετικά με 'Εξυπνες Πόλεις'.
3. να κοιτάξετε για τοπικές πηγές που ασχολούνται με το θέμα αυτό.

Ανακοίνωση νομικού περιεχομένου

Εκδίδεται από την:

e-genius – Initiative offene Bildung in Technik und Naturwissenschaften

Postfach 16
1082 Vienna
Austria
E-mail: info(at)e-genius.at

E-mail: katharina.zwiauwer(at)egenius.at

Συγγραφείς: Marcel Crul, Hans Schnitzer, Barbara Hammerl, Gosia Stawecka
Μετάφραση και Επιμέλεια: Georgilia Baloumi, SDL Trados Studio 2014 Freelance
Σύμβουλος Ηλεκτρονικής Μάθησης: Katharina Zwiauwer (e-genius)
Σχεδιασμός: e-genius

Ιανουάριος 2017

Project: SMACC – Smart City Coaching

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Το εκπαιδευτικό υλικό (ενότητα) χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Εταίροι:

Όροι χρήσης

Αυτή η διδακτική ενότητα παρέχεται με την παρακάτω Άδεια Χρήσης Creative Commons τύπου:

Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

Είστε ελεύθεροι να:

- **Μοιραστείτε** — αντιγράψετε και αναδιανέμετε το υλικό με κάθε μέσο και τρόπο
- **Προσαρμόσετε** — αναμίξετε, τροποποιήστε και δημιουργήστε πάνω στο υλικό

Ο αδειοδότης δεν μπορεί να ανακαλέσει αυτές τις ελευθερίες όσο εσείς ακολουθείτε τους όρους της άδειας.

Υπό τους παρακάτω όρους:

Αναφορά Δημιουργού — Θα πρέπει να καταχωρίσετε αναφορά στο δημιουργό, με σύνδεσμο της άδειας, και με αναφορά εάν έχουν γίνει αλλαγές. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.

Μη εμπορική χρήση — Δεν μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για εμπορικούς σκοπούς.

Παρόμοια Διανομή — Αν αναμίξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω στο υλικό, πρέπει να διανείμετε τις δικές σας συνεισφορές υπό την ίδια άδεια όπως και το πρωτότυπο.

Δεν υπάρχουν πρόσθετοι περιορισμοί — Δεν μπορείτε να εφαρμόσετε νομικούς όρους ή τεχνολογικά μέτρα που να περιορίζουν νομικά τους άλλους από το να κάνουν οτιδήποτε επιτρέπει η άδεια.

Η Αναφορά Δημιουργού στην e-genius ως κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή:

Κείμενα: συγγραφείς της διδακτικής ενότητας, έτος έκδοσης, τίτλος διδακτικής ενότητας, εκδότης: e-genius - Πρωτοβουλία «Ανοικτή Εκπαίδευση», www.e-genius.at/en

Εικονογράφηση: απόδοση στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων, e-genius – www.e-genius.at/en

Αποκλεισμός ευθύνης:

Όλο το περιεχόμενο της πλατφόρμας e-genius έχει ελεγχθεί προσεκτικά. Παρ' όλα αυτά, δεν είμαστε σε θέση να προσφέρουμε καμία εγγύηση ως προς την ακρίβεια, την πληρότητα, την επικαιρότητα και τη διαθεσιμότητα του περιεχομένου. Ο εκδότης δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για βλάβες ή μειονεκτήματα που ενδέχεται να προκύψουν από

τη χρήση ή την εκμετάλλευση του περιεχομένου. Η παροχή του περιεχομένου στην e-genius δεν προορίζεται να αντικαταστήσει τη λήψη επαγγελματικών συμβουλών και η δυνατότητα πρόσβασης στο περιεχόμενο δεν συνιστά προσφορά δημιουργίας συμβουλευτικής σχέσης.

Η e-genius περιέχει συνδέσμους προς εξωτερικούς ιστότοπους. Η εισαγωγή των συνδέσμων είναι μια αναφορά σε αναπαραστάσεις και (ακόμη άλλες) απόψεις, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι το περιεχόμενο αυτών των συνδέσμων έχει εγκριθεί. Ο εκδότης της e-genius δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για ιστότοπους στους οποίους γίνεται αναφορά μέσω συνδέσμου. Αυτό ισχύει εξίσου για τη διαθεσιμότητά τους και για το περιεχόμενο που μπορεί να προσεγγιστεί σε τέτοιους ιστότοπους. Εξ όσων είναι ενήμεροι οι διαχειριστές, οι συνδεδεμένες σελίδες δεν περιέχουν κανένα παράνομο περιεχόμενο. Σε περίπτωση που ανακαλυφθεί τέτοιο περιεχόμενο, θα αφαιρεθεί άμεσα ως εκπλήρωση των νομικών υποχρεώσεων της ηλεκτρονικής αναφοράς.

Περιεχόμενο από τρίτα μέρη αναγνωρίζεται ως τέτοιο. Σε περίπτωση που, παρ' όλα αυτά, αντιληφθείτε παραβίαση των πνευματικών δικαιωμάτων, παρακαλούμε, ενημερώστε μας αναλόγως. Αφού ειδοποιηθούμε για νομικές παραβάσεις, θα απομακρύνουμε άμεσα ή θα διορθώσουμε τέτοιου είδους περιεχόμενο.

Σύνδεσμος για την πλατφόρμα ανοικτού περιεχομένου: <http://www.e-genius.at/gr>